

KRAKUS.

CZWARTEK 10, PAZDZIERN: 1822 Nro. 203.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1627. odpędzenie Szwedów od Kiesmarku.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

List odebrany tu z Konstantynopola, obejmuje niektóre szczegóły, rozgłoszonego po wielu pismach publicznych trzęsienia ziemi w Alepie, bogatej stolicy Syryi; któremu równego (jeżeli je przypuścić można) nieopiewają dzieje. Trwało to niesłychane trzęsienie, sześć godzin bez przerwy!!!... Podług wieści, [może cokolwiek przesadzanych], cztery w zgórza, na których stało to miasto, widziano o podal w ruchu, nakształt jadących sani, i jak potym się zapadły, niwecząc główną część Alepu. Ziemia rozstąpiła się w wielu miejscach i całe ulice pochłonęła w swoich przepaściach. Z 15,000 domów, które składały Alep, ledwie 4000 i to bardzo mocno nadwerężonych, zostało. Były to wszystkie domy w murach, po większej części ozdobnie marmurem wykładane, w różne kolory. -- 40,000 ludzi utraciło życie. Niewiadomo jeszcze o losie przyległych przedmieściów i wiosek, których to trzęsienie ziemi dosięgnąć mogło. Mówią że wszyscy chrześcijanie cudzoziemcy wyginęli, prócz konsula francuskiego, który niewiedzieć także czy sam, czy z rodziną

swoją też nagrody uniknął. Zdarzenie to okryło w Konstantynopolu wszystkich muzułmanów żałobą. Uznają oni w tem karę Boga. --

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Grecya. Listy prywatne, pełne są najpomyślniejszych wiadomości dla Grecyi, za które jako nieurzędowe, lubo ręczyć niemożna; ostatnie atoli doniesienia z Konstantynopola, z pomyślnościami na stronę Turków, przez sprzeczność same z sobą, wróżą niezle na stronę Greków. Niedawno bowiem donoszono, że Grecy wszędzie przyjmowali amnestyą i poddawali się na łaskę Sułtana; teraz zaś: że są rozjuszeni, zuchwali, że rabują, palą i t. d. Łatwo tedy osądzić, że i Turcy niewiedzą sami dobrze, co się tam istotnie z ich Wojskiem dzieje. Oto są dzisiejsze listy: . .

Z Semlina 16 *Września* " Mam list z Seresu pod d. 2. ,, Września przed oczyma, który donosi co następuje: Wyprawa ,, Churszyda baszy, najgorzej mu się powiodła. On sam leży chory ,, w Larissie, i wzywa wszystkich Turków do obroni. Z Morei ,, żaden Turek niepowrócił. ,, --

Z Korfu 30 *Sierpnia.* "Podług doniesień z Morei, straszliwy z srogości swojej Dram Ali basza, z siedmioma bejami i ,, zdrajcami greckimi, dostał się do niewoli i na wyspę Hydra ,, jest odesłany. Ważna twierdza *Napoli di Romania* jest już nakoniec w mocy Greków. Poddała się 24. Sierpnia. -- *Korona* ,, i *Modona* miały także dopełnić *kapitulacyi.*--Liczba Turków ,, którzy wtargnęli do Morei, wynosiła 23,000 z których mała ,, część ratowała się ucieczką. W Hydra oprowadzano jeńców po ,, wszystkich ulicach. Flotta grecka leży tuż naprzeciw tureckiej, ,, która pod Patras się znajduje. -- Okręt przybyły tu z *Napoli* ,, *di Romania,* który opuścił to miejsce już po 22 Sierpnia, zapewnił że jest w ręku Greków. --

Z Tryestu 15 *Września.* " Ostatnie doniesienia zapewniają, że w Tessalii trzymają się dzielnie korpusy greckie i dzień

„ w dzień walczą z Turkami. Początkowe korzyści Turków w
„ Morei, zachwiały się oporem wojsk greckich. *Zewsząd* dochodzą
„ wieści, że krwawe bitwy nieustają, że sprawa Greków nie jest
„ jeszcze straconą. -- Stolica rządu greckiego jest teraz w
Tripolizie.„ --

Z Konstantynopola 13 *Września* " Słychać tu głośno, że
„ Turcy w Morei wielkie odnieśli straty, lecz nic z pewnością
„ niewiadomo. „ --

Z Tryestu 19 *Września.* " Kapitan okrętu przybyłego tu
„ dzisiaj pod banderą Jońską, i Kattagolo (odległe na jedne milę
„ od Patras) 28 Sierpnia opuścił, podał tu w lazarecie do protokułu
„ następujące wiadomości: *Turcy którzy w liczbie przeszło* 20,000
„ *pod dowództwem trzech baszów*, (*z których dwaj są Dram*
„ *Ali* i *Mechmed Ali*) z różnych stron wkroczyli do Morei
„ są powiększej części zniweczeni. Dram Ali dostał się do nie-
„ woli, a Mechmed Ali zginął. W rozmaitych potyczkach które do
„ końca Sierpnia nieustawały, Grecy znowu stanęli pod Koryn-
„ tem i małą tylko w stosunku Turków ponieśli stratę ludzi. Naj-
„ większą dla nich jest, strata arcybiskupa [Germanos, Prymasa Mo-
„ rei] którzy walcząc, w ostatniej bitwie poległ. i t. d. --„

Z Soloniki 4 *Września.* " Warownie do obrony nasze-
„ go miasta, już są ukończone. Mała flotylla grecka, ustawicznie
„ krąży przed naszym portem. Wielu znakomitych Turków
„ uciekli tu z Larissy z swojemi haremami. [To jest z całym
„ serajem.]

(Podług listu z Zante, miał tam przybydź jenerał Normann
z kilku Niemcami i ogłosić sprawę Greków za straconą. Tak
donoszą z Włoch w gazecie berlińskiej i wielu innych. Lecz
że ten list niema żadnej daty, a więc niewiadomo kiedy to
było. --)

Anglia. Xiąże Wellington po długiem posłuchaniu u kró-
la francuskiego, długiej naradzie z ministrami, i obiedzie dyplo-

matycznym; wyjechał 22 Września z Paryża do Wiednia; i jest rzeczywiście posłem angielskim na kongress. -- Dla słabości, musi odbywać noclegi i częste odpoczynki. -- P. Canning pracuje ciągle w wydziale spraw zagranicznych, że nawet łóżko tam sobie kazał zanieść.

Parlament odroczony do dnia 26 Listopada. -- Odbył się w Londynie [21 Września] wielki proces przeciw półkownikowi *Gore* oto, że miał wypić w szynkowni, dzban piwa, ale uniewinniony został, bo mu tego niedowiedziono. -- Głoszą tu [w Londynie 23 Września,] że wiadomość, jakoby król hiszpański miał bydź wezwany na kongres, zupełnie jest zmyśloną. -- Zapewniają, że pewien porucznik od służby morskiej, w pomieszaniu zmysłów, chciał zabić Xięcia Wellingtona. -- Dziennik Angielski *Goniec*, taką czyni względem Grecyi uwagę: " *Lękamy się czy tylko* „ *sprawa Greków w Morei nieupadła zupełnie*; *lecz jeśli tak jest?* „ *prawdziwi przyjaciele ludzkości*, *mają słuszną przyczynę cie-* „ *szyć tem się z całego serca!* [to rejoice]„ -- a to dla tego: że tym sposobem zakończy się zajadła rzeź z obojej strony. -- Pani Catalani, zamówioną została na trzydzieści wieczorów, do teatru w Dublinie.

Hiszpanja. (10. 11. 13. *Września.*) Głoszą że manifest królewski do mocarstw zagranicznych, ma bydź już w druku; który ma w sobie zawierać obstawanie za teraźniejszym systematem w Hiszpanii. -- Bankierowie paryscy przysłali do Madrytu pożyczki w srebrze 6,000,000 franków. -- Po całym kraju pokazują się oddziały gierylassów. -- Ogłoszono już w Madrycie, klęskę zadaną wojsku Quesady. -- J kobiety hiszpańskie mieszają się już do polityki. 505 dam w Madrycie, podały adres do króla z prożbą o obstawanie za konstytucyą.-- Riego wyjechał z Madrytu do Grenady.-- Jenerał Mina rozpoczął już działania wojenne.-- Pierwszym aktem urzędowym Regencyi w *Urgel*, jest przywrócenie Jnkwizycyi -- całkowitych dziesięcin, zawieszonych klasztorów w Hiszpanii.-- Wszędzie słychać o samych spiskach i uwięzieniach stronników rządu monarchicznego.--. Królowa prawie zupełnie wyzdrowiała; i już z małżonkiem swoim, nieużywającym żadnej eskorty, wyjeżdża na świeże powietrze.